
Vědecká centra získala první miliardy z EU

Vědecká centra získala první miliardy z EU

HOSPODÁŘSKÉ NOVINY

01.03.2010, autor: Jana Machálková

Prvních sedm nových výzkumných center už čerpá miliardy z EU. Tento týden se rozhodne o podpoře dalších špičkových laboratoří.

Prvních sedm nově vznikajících vědeckých center začíná v těchto dnech čerpat evropské miliardy, které mají českou vědu přiblížit evropské špičce.

Ministerstvo školství nyní těmto sedmi centrům, zaměřeným například na toxikologický výzkum nebo nanotechnologie, posílá celkem 4,5 miliardy korun vyhrazených z operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace. Skrz něj má do české vědy v příštích třech letech přitéct dohromady 60 miliard korun.

A úřad vedený ministryní Miroslavou Kopicovou tento týden rozhodne o dalších miliardách, za něž mají v zemi vzniknout další špičková vědecká centra. Pro české výzkumníky je to příležitost, která se zřejmě už nikdy nebude opakovat.

"Je to jedinečná příležitost, speciálně teď v období finanční krize. Ostatní musí škrtnit a my můžeme investovat," pochvaluje si Petr Stehlík z Vysokého učení technického v Brně, jehož tým uspěl se svým projektem Netme Centre - střediska, které bude vyvíjet nové technologie pro strojírenství.

Netme Centre je jedním ze zmíněných sedmi již podpořených projektů. V únoru mu přišlo na účet 770 milionů korun. Centrum za ně chce vybudovat mimo jiné například na české poměry unikátní laboratoř, která bude zkoumat, jak se letadla chovají při haváriích. "Bude to certifikovaná zkušebna pro pádové zkoušky, poznatky použijeme při konstrukci nových strojů a materiálů," přiblížil Stehlík.

Dalším nově vznikajícím výzkumným pracovištěm, na jehož účet v těchto dnech přišlo půl miliardy korun z evropských fondů, je centrum CETOCOEN brněnské Masarykovy univerzity. Tady budou zkoumat vliv toxických látek na životní prostředí a na člověka. Dalších 800 milionů dostane třeba Technická univerzita Liberec se svým centrem pro nanotechnologie. Dotace jsou určeny nejen na stavbu nebo rekonstrukci budov, ale i na přístrojové a laboratorní vybavení.

Všechna tato centra plánují užší napojení na byznys. Firmy si tu budou moci zadat výzkum ve špičkových podmínkách, za kterými by jinak musely spíše do zahraničí. Nově vzniklá vědecká pracoviště pak veškerý zisk, který vytvoří, obratem investují do dalšího výzkumu. To by jim mělo přinést částečnou nezávislost na veřejných zdrojích.

Tento týden pak ministerstvo školství rozhodne o dalších miliardách. Zájem o evropské dotace je obrovský - pro tuto fázi projektu se přihlásilo 74 projektů.

Mezi nimi je například plán na zbudování obřího biotechnologického a biomedicínského centra Biocev, které chce ve Vestci u Prahy postavit Karlova univerzita ve spolupráci s Akademií věd. Například Univerzita Pardubice se pak uchází o dotace na zbudování Centra materiálového výzkumu, které má světu přinášet nové high-tech materiály, určené třeba pro elektroniku.

Až ministerstvo školství rozhodne, kterým ze zmíněných 74 projektů dá podporu, pošle seznam vybraných do Bruselu, kde jej bude schvalovat ještě mezinárodní vědecká komise.

Definitivní jasno v tom, které záměry peníze získají, by mělo být v květnu.

Peníze z EU

60 miliard korun

je celková částka, která do české vědy přiteče skrz evropský operační program Výzkum

a vývoj pro inovace (2008-2013).

4,5 miliard korun

chodí v těchto dnech na účty nově vznikajícím vědeckým centřům. Tento týden se rozhodne o dalších miliardách.

Kam jde 60 miliard korun na vědu

1. Centra excelence

20 miliard korun je určeno na výstavbu celostátních výzkumných pracovišť na špičkové úrovni. O dotaci se nyní uchází 74 projektů.

2. Regionální vědecká centra

20 miliard korun je určeno na vznik vědeckých center v regionech. Prvních sedm již podporu získalo (rozdělí si 4,5 miliardy).

3. Popularizace vědy

6 miliard korun je určeno na popularizaci a komerční využití vědeckých poznatků.

4. Infrastruktura na VŠ

12 miliard korun je určeno na podporu vědy a výzkumu na vysokých školách (rekonstrukce studentských laboratoří, učeben atd.).

5. Technická pomoc

2 miliardy korun dostanou vědecká centra na lepší technické zázemí.

Podpora pro nanotechnologie

Na středisko pro výzkum nanotechnologií v Liberci přispěje Evropská unie částkou 800 milionů korun. Na ilustračním snímku měřicí aparatura pro atomární mikroskopii v laboratoři s takzvaným čistým provozem na VUT v Brně.